

**Орієнтовне календарне планування
уроків української мови для 6 класу
за модельною програмою «Українська мова (програма для закладів загальної середньої
освіти)»**

Цикл: адаптаційний, 5–6 класи. Галузь: мовно-літературна.

Кількість годин: рекомендовано 4 години на тиждень. Автори:

Ніна Борисівна Голуб, доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України;

Олена Миколаївна Горошкіна, доктор педагогічних наук, професор, завідувачка відділу навчання української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України;

Форма діагностування	I семестр	Дата	II семестр	Дата
	к-сть годин		к-сть годин	
Перевірка мовної теми*	4		5	
Письмо: Переказ	1		1	
Твір	-		1	
Есе	1		-	
Правопис: диктант**	1		1	
Усний твір	-		1	
Діалог	1		-	
Усний переказ	1		-	
Читання вголос	-		1	

*Основною формою перевірки мовної теми є тестові завдання.

**Основною формою перевірки орфографічної та пунктуаційної грамотності є контрольний текстовий диктант.

Контрольна перевірка говоріння (діалог, усний переказ та усний твір) і читання вголос здійснюється індивідуально. Для цих видів робіт не відводиться окремих уроків, а оцінки виводяться один раз на рік і виставляються в колонки без дати.

Умовні скорочення, наявні в таблиці:

МЗЛ — мовна змістова лінія;

СЗЛ — соціокультурна змістова лінія;

МвнЗЛ — мовленнєва змістова лінія;

ОР — очікувані результати;

ВНД — види навчальної діяльності.

Фронтальні та індивідуальні види контрольних робіт у 6–9 класах

	6 кл		7 кл		8 кл		9 кл	
	I	II	I	II	I	II	I	II
Усього годин	122	88	70	70	70	70	70	70
Години з РМ	23	22	16	16	16	16	19	19
Перевірка мовної теми	4	4	3	3	2	2	2	2
Письмо: переказ	1	1	1	1	1	1	1	1
твір	-	1	-	1	1	1	1	1
Правопис: диктант	1	1	1	1	1	1	1	1
Говоріння: діалог	1	-	1	-	1	-	1	-
усний переказ	1	-	1	-	1	-	1	-
усний твір	-	1	-	1	-	1	-	1
читання вголос	-	1	-	1	-	1	-	1

№ з/п	Зміст	К-сть год	Дата
І семестр			
Вступ (3 год)			
Тема. Краса і багатство української мови			
1	<p>МЗЛ: Краса звучання української мови Звукові повтори різних видів; ритмічність мови; уникнення важких для вимови чи неприємних для слуху звуків у фразі</p> <p>СЗЛ: Мова — ефективний засіб самовираження особистості.</p> <p>МвнЗЛ: Текст. Ознаки тексту, його будова. Змістовий зв'язок між частинами тексту (повторення вивченого в попередніх класах).</p> <p>ОР: Учень / учениця знає засоби краси української мови, ознаки тексту, змістовий зв'язок між частинами тексту; розуміє значення мови як ефективного засобу самовираження.</p> <p>ВНД: Учень / учениця досліджує критерії краси української мови, добирає приклади, що свідчать про красу мови; читає тексти й аналізує за певною ознакою (ритміка, мелодика мови, повнозвучна вимова, співвідношення голосних і приголосних звуків у словах); складає усні й письмові тексти про красу української мови.</p>	1	
2	<p>МЗЛ: Краса звучання української мови Виразна повнозвучна вимова голосних і приголосних звуків, порівняно невелика кількість збігів кількох приголосних, наспівна мелодика.</p> <p>СЗЛ: Мова — найважливіший засіб спілкування.</p> <p>МвнЗЛ: Текст. Тема, підтема. Спостереження за найголовнішими ознаками художніх, науково-популярних текстів.</p> <p>ОР: Учень / учениця пояснює роль і важливість краси звучання української мови, уміло добирає доречні типові засоби милозвучності для оформлення власного висловлення, формулює тему, підтему тексту, виокремлює головні ознаки художніх, науково-популярних текстів, уміє скласти есе на тему уроку.</p> <p>ВНД: Учень / учениця спостерігає за найголовнішими ознаками краси усних і письмових текстів, обговорює їх роль, висловлює власну думку, сприймає й аналізує текст, що містить нову інформацію, складає есе на одну із запропонованих тем: «У чому краса української мови?», «Дбаймо про красу нашої мови!», «Краса спілкування телефоном та в мережі Інтернет».</p>	1	
3	<p>МЗЛ: Багатство української мови Лексичне (словниковий склад мови; синоніми, архаїзми, історизми, неологізми, діалектизми тощо); фразеологізми, морфеміка, граматики.</p> <p>СЗЛ: Ресурси мови для здійснення ефективної комунікації.</p> <p>МвнЗЛ: Інформація. Види інформації (текстова, графічна, числова, звукова, відео тощо).</p> <p>ОР: Учень / учениця уміє розрізнити важливу й другорядну інформацію, факти та судження; визначає лексичне багатство української мови; уміло складає власну інформацію, використовуючи лексичне, фразеологічне, морфемне, граматичне багатство української мови, звукові засоби, відео та числові матеріали.</p> <p>ВНД: Учень / учениця сприймає й аналізує тексти, визначає головну та другорядну інформацію, виокремлює особливості текстової, графічної, числової, звукової, відео інформації.</p> <p>Учень / учениця створює колаж на тему «Краса і багатство української мови».</p>	1	
Тема. Будова слова. Орфографія (11 год)			
4	<p>МЗЛ: Повторення вивченого про будову слова. Форми слова і спільнокореневі слова. Значущі частини слова, їхня роль, правопис значущих частин слова.</p> <p>СЗЛ: Краса рідної природи.</p> <p>МвнЗЛ: Текст. Опис. Особливості переказу як вторинного тексту.</p> <p>ОР: Учень / учениця уміє виокремити вирізняє форми слова від</p>	1	

	<p>спільнокореневих слів, правильно визначає значущі частини слова, їхню роль, уміло обґрунтовує правопис значущих частин слова; ВНД: Учень / учениця виокремлює форми слова від спільнокореневих слів, визначає значущі частини слова, усно обґрунтовує правопис значущих частин слова; в усній формі докладно переказує текст художнього стилю з елементами опису природи.</p>		
5	<p>МЗЛ: Спільнокореневі слова й форми слова. Спільнокореневі слова як засіб зв'язку речень у тексті СЗЛ: Чарівні барви природи рідного краю. МвнЗЛ: Текст. Опис у художньому тексті (усний твір-розповідь з елементами опису природи). ОР: Учень / учениця вміє виокремлювати форми слова від спільнокореневих слів, уміло обґрунтовує правопис значущих частин слова, їхню роль, доречно використовує спільнокореневі слова для зв'язку слів у тексті. ВНД: Учень / учениця виокремлює форми слова від спільнокореневих слів, визначає значущі частини слова, усно обґрунтовує правопис значущих частин слова; в усній формі складає твір у художньому стилі з елементами опису природи.</p>	1	
6	<p>МЗЛ: Основа (корінь, суфікс, префікс) і закінчення – значущі частини слова. СЗЛ: Неповторні картини осінньої природи. МвнЗЛ: Твір-опис у художньому стилі за картиною про осінню природу. ОР: Учень / учениця вирізняє значущі частини слова; володіє навичками складання твору-опису в художньому стилі. ВНД: Учень / учениця визначає значущі частини слова; творчо працює над ознайомленням із прикладами описів у художніх творах, складає оригінальні тексти-описи природи в художньому стилі за картиною про природу.</p>	1	
7	<p>МЗЛ: Написання префіксів з-, зі-, с-, роз-, без- СЗЛ: І назвали місяць «вереснем». МвнЗЛ: Текст-розповідь. ОР: Учень / учениця вміє правильно обґрунтувати написання префіксів, володіє умінням складання розповіді на запропоновану тему. ВНД: Учень / учениця пояснює написання префіксів, наводить приклади на вивчені орфограми, редагує тексти; будує тексти-розповіді з елементами опису природи.</p>	1	
8	<p>МЗЛ: Написання префіксів пре-, при-, при- СЗЛ: І назвали місяць «вереснем». МвнЗЛ: Текст-розповідь. ОР: Учень / учениця вміє правильно обґрунтувати написання префіксів, володіє умінням складання розповіді на запропоновану тему. ВНД: Учень / учениця пояснює написання префіксів, наводить приклади на вивчені орфограми, редагує тексти; будує тексти-розповіді з елементами опису</p>	1	
9	<p>МЗЛ: Правила написання букв е, и, і, в суфіксах –ечок-, -ечк-, -ичок-, -ичк- СЗЛ: Золотокоса осінь мандрує Україною. МвнЗЛ: Інформація з елементами опису природи. ОР: Учень / учениця обґрунтовує орфограму «Букви е, и, і, в суфіксах –ечок-, -ечк-, -ичок-, -ичк-», правильно вживає букви е, и, і, в суфіксах –ечок-, -ечк-, -ичок-, -ичк-, уміло складає інформації з елементами опису природи. ВНД: Учень / учениця наводить власні приклади на орфограму «Букви е, и, і, в суфіксах –ечок-, -ечк-, -ичок-, -ичк-», правильно вживає букви е, и, і, в суфіксах –ечок-, -ечк-, -ичок-, -ичк-, обґрунтовано редагує тексти, складає інформацію з елементами опису природи.</p>	1	
10	<p>МЗЛ: Правила написання букв е, и, і, в суфіксах -інн(я), -енн(я), -инн(я), -ив-(о), -ев-(о). СЗЛ: Золотокоса осінь мандрує Україною. МвнЗЛ: Інформація з елементами опису природи.</p>	1	

	<p><i>ОР:</i> Учень / учениця обґрунтовує орфограму «Букви е, и, і, в суфіксах -інн(я), -енн(я), -инн(я)», правильно вживає букви е, и, і, в суфіксах -інн(я), -енн(я), -инн(я), -ив-(о), -ев-(о), уміло складає інформації з елементами опису природи.</p> <p>Учень / учениця обґрунтовує орфограму.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця наводить власні приклади на орфограму «Букви е, и, і, в суфіксах -інн(я), -енн(я), -инн(я), правильно вживає букви е, и, і, в суфіксах -інн(я), -енн(я), -инн(я), -ив-(о), -ев-(о), обґрунтовано редагує тексти, складає інформацію з елементами опису природи.</p>		
11	<p>МЗЛ: Букви е, о, и в прикметникових суфіксах –ев- (-єв-), -ов-, --ин-, -ін-, -ичн-. .</p> <p><i>СЗЛ:</i> Рациональний розподіл часу. Боротьба з відкладанням на потім.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Проблеми в тексті.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця уміло обґрунтовує орфограму «Букви е, о, и в прикметникових суфіксах –ев- (-єв-), -ов-, -ин-, -ін-, -ичн-. », використовує антонімічні префікси й суфікси у власному мовленні, може виокремити порушені проблеми в тексті, уміє скласти текст із власним розв’язанням порушених проблем.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця наводить приклади на орфограму «Букви е, о, и в прикметникових суфіксах –ев- (-єв-), -ов-, -ин-, -ін-, -ичн-. », редагує тексти, використовує антонімічні префікси й суфікси у власному мовленні; складає тексти із власним розв’язанням порушених проблем</p>	1	
12	<p>МЗЛ: Антонімічні префікси й суфікси</p> <p><i>СЗЛ:</i> Досягнення цілей.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Проблеми в тексті</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця уміло використовує антонімічні префікси й суфікси в усному й писемному мовленні; складає тексти із власним розв’язанням порушених проблем.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця; виконує вправи та завдання, що передбачають використання антонімічних префіксів і суфіксів; збагачує власне мовлення, використовуючи антонімічні префікси й суфікси; створює власний текст на тему «Як я досягаю мети».</p>	1	
13	<p>МЗЛ: Незмінні й змінні слова. Складні слова</p> <p><i>СЗЛ:</i> Для чого людям потрібно вивчати іноземні мови?</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Добір і пошук інформації.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця уміє визначати незмінні, змінні і складні слова в реченнях, тексті; уміє добирати з різних джерел інформацію на запропоновану тему.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця виконує вправи та завдання, що передбачають виявлення незмінних, змінних і складних слів; збагачує власне мовлення, працює над пошуком потрібної інформації, складає усне та письмове висловлення на тему «Іноземні мови як ефективний засіб розширення картини світу».</p>	1	
14	<p>МЗЛ: Аналіз слова за будовою. Повторення та узагальнення знань (вивченого) з теми «Будова слова. Орфографія»</p> <p><i>СЗЛ:</i> Планування роботи.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> План роботи.</p> <p><i>ОР:</i> Критично виявляє свій рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми, уміє скласти план роботи на запропоновану тему.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень/учениця працює над усуненням прогалин в знаннях, уміннях, навичках з вивченої теми; Складає план роботи спортивної секції, гуртка української мови, або Тижня української мови чи підготовки до участі в конкурсі декламаторів тощо.</p>	1	
15	<p>МЗЛ: Діагностувальна робота №1</p> <p><i>СЗЛ:</i> Навчання як засіб самовдосконалення.</p> <p><i>ОР:</i> Виявити рівень навчальних досягнень учнів.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень/учениця ознайомлюється із завданнями діагностувальної роботи, виконує в чорновому варіанті, редагує, оформляє роботу начисто.</p>	1	

16	<p>МЗЛ: Аналіз діагностувальної роботи №1. Корекція знань, умінь і навичок СЗЛ: Навчання як засіб самовдосконалення. Оголошення як інформація про подію. МвнЗЛ: Жанри мовлення. Оголошення. ОР: Учень/учениця уміє усвідомлено виявити власні недоліки й скласти свій план усунення власних недоліків, підвищує власний рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми; уміє скласти оголошення на запропоновану тему. ВНД: Учень/учениця ознайомлюється із результатами виконаної роботи, складає власний план усунення недоліків діагностувальної роботи, працює над виконанням спланованих завдань; складає оголошення про засідання гуртка мови або про спортивні змагання, екскурсію, про зникнення тварини, увівши опис.</p>	1	
Тема. Словотвір. Орфографія (13 год)			
17	<p>МЗЛ: Повторення вивченого у 3-4 класах. Словотвір – розділ мовознавства і джерело збагачення мови. СЗЛ: Культурні й мистецькі здобутки України: великі художники. МвнЗЛ: Пошук інформації. ОР: Учень / учениця утворює нові слова, називає мовні ресурси, за допомогою яких утворюються нові слова, визначає вивчені орфограми; володіє умінням пошуку інформації на запропоновану тему ВНД: Учень / учениця виконує вправи та завдання, що стосуються теми уроку; добирає і складає інформацію на тему «Великі художники України»</p>	1	
18	<p>МЗЛ: Змінювання і творення слів. Твірне слово СЗЛ: Культурні й мистецькі здобутки України: великі письменники. МвнЗЛ: Добір інформації. ОР: Учень / учениця уміло виокремлює твірне слово, правильно обґрунтовує різницю між змінюванням і творенням слів; володіє умінням пошуку інформації на запропоновану тему ВНД: Учень / учениця визначає твірне слово, пояснює суть змінювання і творення слів; збагачує власне мовлення, використовуючи різні джерела; створює власну інформацію на тему «Великі письменники України»</p>	1	
19	<p>МЗЛ: Основні способи словотворення: префіксальний, суфіксальний, префіксально-суфіксальний, безафіксний, складання основ (або слів), абрєвіатури, перехід слів з однієї частини мови в іншу СЗЛ: Мережеві спільноти. МвнЗЛ: Тема, підтема (мікротема). ОР: Учень / учениця називає основні способи словотворення в українській мові, складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними нормами. ВНД: Учень / учениця обґрунтовує правильне вживання словотвірних засобів, виконує вправи і завдання, що стосуються способів словотворення, збагачує власний активний словникновою лексикою; редагує текст; визначає тему, підтему, ключові слова тексту; складає власний текст на тему «Мережеві спільноти»</p>	1	
20	<p>МЗЛ: Творення і правопис складноскорочених слів СЗЛ: Наші доблесні збройні сили. МвнЗЛ: Види спілкування. ОР: Учень / учениця правильно утворює й пише складноскорочені слова; знає види спілкування, володіє навичками складання монологічних і діалогічних текстів на запропоновану тему. ВНД: Учень / учениця утворює і пояснює складноскорочені слова, називає відомі абрєвіатури, пояснює, як утворена кожна з них, обґрунтовує написання; обґрунтовано редагує текст; складає монологічні й діалогічні тексти в усній і письмовій формах тексти на тему «Наші доблесні збройні сили».</p>	1	

21	<p>МЗЛ: Складні слова. Сполучні о, е в складних слова СЗЛ: На варті рідної землі. Герої моєї Батьківщини. МвнЗЛ: Усне й писемне спілкування. ОР: Учень / учениця володіє навичками правопису складних слів, правильно вживає сполучні о, е в складних словах; знає ознаки усного й писемного спілкування, уміло спілкується із ровесниками, рідними, знайомими й незнайомими. ВНД: Учень / учениця виконує вправи і завдання на тему «Складні слова. Сполучні о, е в складних словах»; називає ознаки усного й писемного спілкування, їхні переваги, складає уявну розмову на теми: «На варті рідної землі», «Герої моєї Батьківщини», «Герої поряд з нами».</p>	1	
22	<p>МЗЛ: Правопис складних слів разом, із дефісом, окремо. Написання слів із пів.</p> <p>СЗЛ: Здоровий спосіб життя. МвнЗЛ: Спілкування. Емоційний стан співрозмовника. ОР: Учень / учениця володіє правописом складних слів разом, із дефісом, окремо; уміло створює розмову із відповідним емоційним станом про здоровий спосіб життя, збагачує власне мовлення, використовуючи різні ситуації спілкування. ВНД: Учень / учениця працює над засвоєнням теми «Правопис складних слів разом, із дефісом, окремо»; збагачує власне мовлення, використовуючи різні ситуації спілкування; У парі складають розмову про здоровий спосіб життя, моделюючи при цьому емоційний стан.</p>	1	
На розсуд учителя	<p>МЗЛ: Діагностувальна робота: диктант ОР: Виявити рівень навчальних досягнень учнів. ВНД: Учень/учениця слухає текст диктанту, записує його в зошит, остаточно перевіряє написаний текст.</p>	1	
На розсуд учителя	<p>МЗЛ: Аналіз діагностувальної роботи. Корекція знань, умінь і навичок СЗЛ: Навчання як засіб самовдосконалення.</p>	1	
23	<p>МЗЛ: Словотвірний ланцюжок СЗЛ: Вихідний день моєї родини. МвнЗЛ: Спілкування, Важливі й другорядні деталі повідомлення. ОР: Учень / учениця володіє навичками складання словотвірного ланцюжка; визначає важливі й другорядні деталі в повідомленні, виокремлює деталі, що сприяють або заважають комунікації. ВНД: Учень / учениця працює над складанням словотвірного ланцюжка; виокремлює в тексті важливі й другорядні деталі повідомлення; складає тексти в усній і письмовій формах на тему «Вихідний день моєї родини».</p>	1	
24	<p>МЗЛ: Зміни приголосних під час творення іменників із суфіксом -ин-(а) від прикметників на -ський, -цький СЗЛ: Мандруючи стежками мальовничої Батьківщини. МвнЗЛ: Міжособистісне спілкування. ОР: Учень / учениця досконало знає, які зміни відбуваються під час творення іменників із суфіксами -ин-(а) від прикметників на –ський, -цький, пояснює правопис слів; обгрунтовано усуває орфографічні помилки в тексті; уміло вдосконалюється в навчанні; обирає доцільні способи вдосконалення власного мовлення, дотримується базових норм етикету при спілкуванні.</p>	1	

	<p><i>ВНД:</i> Учень / учениця працює над виконанням вправ і завдань з теми «Зміни приголосних під час творення іменників із суфіксом -ин-(а) від прикметників на -ський, -цький», ; обґрунтовано виправляє орфографічні помилки в тексті; удосконалює себе в навчальній діяльності; моделює гармонійне живе й віртуальне спілкування, складає захоплюючі висловлення в усній і писемній формах про мальовничу Батьківщину, використовуючи іменники із суфіксом –ин (а) утворені від від прикметників на –ський, -цький (тернопільський – Тернопільщина, сумський – Сумщина, хмельницький – Хмельниччина, вінницький – Вінниччина; шосткинський –Шосткинщина; глухівський – Глухівщина).</p>		
25	<p>МЗЛ: Зміни приголосних під час творення іменників із суфіксами -ств-(о), -зтв-(о), -цтв-(о); прикметників із суфіксами -ськ-, -зьк-, -цьк-.</p> <p><i>СЗЛ:</i> Свята моєї родини.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Спілкування. Безпечна поведінка в цифровому просторі.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця досконало знає, які зміни відбуваються під час творення іменників із суфіксами -ств-(о), -зтв-(о), -цтв-(о); прикметників із суфіксами -ськ-, -зьк-, -цьк-, пояснює правопис слів; обґрунтовано усуває орфографічні помилки в тексті; уміє безпечно поводитись в цифровому просторі, володіє етикетними нормами спілкування та правилами гарного співрозмовника.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця працює над виконанням вправ і завдань з теми «Зміни приголосних під час творення іменників із суфіксами -ств-(о), -зтв-(о), -цтв-(о); прикметників із суфіксами –ськ-, -зьк-, -цьк-»; обґрунтовано виправляє орфографічні помилки в тексті; удосконалює себе в навчальній діяльності; моделює гармонійне живе й віртуальне спілкування, складає захоплюючі висловлення в усній і писемній формах про минуле свого народу, створює мультимедійну презентацію (мультфільм) із захоплюючим спілкуванням про пригоди сучасних школярів у Запорозькій Січі (казковій країні, у рідному місті/селі епохи Середньовіччя) з використанням прикметників із суфіксами -ськ-, -цьк-, -зьк- (козацький, чумацький, запорізький, молодецький та інш.). в усному й писемному мовленні дотримується етикетних норм спілкування; складає висловлення на тему «Свята моєї родини»</p>	1	
26	<p><i>МЗЛ:</i> Словотвірний аналіз слова. Повторення та узагальнення знань (вивченого) з теми «Словотвір. Орфографія»</p> <p><i>СЗЛ:</i> Пісня – душа народу.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i></p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця володіє словотвірним аналізом; критично виявляє свій рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця робить словотвірний аналіз; повторює узагальнює вивчений матеріал з вивченої теми; Учень/учениця працює над усуненням прогалин в знаннях, уміннях, навичках з вивченої теми; складає есе на одну із запропонованих тем: «Я і українська пісня». «Чому українську народну пісню вважають душею народу?», «Роль української народної пісні в житті народу».</p>	1	
27	<p><i>МЗЛ:</i> Словотвірний аналіз слова. Повторення та узагальнення знань (вивченого) з теми «Словотвір. Орфографія»</p> <p><i>СЗЛ:</i> Пісня – душа народу.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i></p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця володіє словотвірним аналізом; критично виявляє свій рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця робить словотвірний аналіз; повторює узагальнює вивчений матеріал з вивченої теми; Учень/учениця працює над усуненням прогалин в знаннях, уміннях, навичках з вивченої теми; складає есе на одну із запропонованих тем: «Я і українська пісня». «Чому українську народну пісню вважають душею народу?», «Роль української народної пісні в житті народу».</p>		

28	<p>МЗЛ: Діагностувальна роботи № 2 СЗЛ: Навчання як засіб самовдосконалення. ОР: Виявити рівень навчальних досягнень учнів. ВНД: Учень/учениця ознайомлюється із завданнями діагностувальної роботи, виконує в чорновому варіанті, редагує, оформляє роботу начисто.</p>	1	
29	<p>МЗЛ: Аналіз діагностувальної роботи № 2. Корекція знань, умінь і навичок. СЗЛ: Навчання як засіб самовдосконалення. Жовтень – середина осені. МвнЗЛ: Опис природи за власним спостереженням або за картиною. ОР: Учень/учениця усвідомлено виявляє власні недоліки, складає свій план усунення власних недоліків, підвищує власний рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми. ВНД: Учень/учениця ознайомлюється із результатами виконаної роботи, складає власний план усунення недоліків з вивченої теми, працює над виконанням самостійно спланованих завдань; складає твір-опис у художньому стилі на тему «Жовтень – середина осені» або твір про осінь за жанровою картиною чи піснею.</p>	1	
Тема. Морфологія. Іменник. Орфографія (33 год)			
30	<p>МЗЛ: Повторення вивченого про самостійні частини мови в початкових класах СЗЛ: Люди-інноватори. МвнЗЛ: Допис у соцмережах. ОР: Учень / учениця визначає частини мови, рід, число, відмінки іменників, прикметників, пояснює вивчені орфограми в самостійних частинах; уміло складає дописи в соцмережах про людей-інноваторів. ВНД: Виконує вправи і завдання, спрямовані на повторення й систематизацію знань, умінь, навичок про самостійні частини мови (іменник, прикметник, числівник, займенник, дієслово, прислівник); складає дописи в соцмережах про людей-інноваторів.</p>		
31	<p>МЗЛ: Загальна характеристика частин мови. Службові частини мови. Вигук СЗЛ: Ресурси мови для здійснення комунікації. МвнЗЛ: Розгорнута відповідь на уроці. ОР: Учень / учениця дає загальну характеристику частин мови, виокремлює службові частини й вигук; володіє навичками складання усної характеристики частин мови. ВНД: Учень / учениця визначає частини мови; складає розгорнуту відповідь на тему «Частини мови», використовуючи ресурси мови.</p>		
32	<p>МЗЛ: Повторення вивчених раніше відомостей про іменник. Іменник як самостійна частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. СЗЛ: Українське житло в минулому. МвнЗЛ: Переказ тексту з елементами опису приміщення (усно). ОР: Учень / учениця уміло виокремлює іменники в текстах, правильно визначає граматичні ознаки, пояснює вивчені орфограми; усно переказує тексти з елементами опису приміщення. ВНД: Учень / учениця виконує вправи і завдання, спрямовані на удосконалення і систематизацію знань, умінь і навичок вивчених раніше відомостей про іменник; усно переказує тексти, виділяючи у них елементи опису приміщення.</p>		
33	<p>МЗЛ: Номінативна функція іменника в мовленні. Іменники загальні й власні, конкретні та абстрактні СЗЛ: Наша родина (клас) відвідує музей (картинну галерею тощо). МвнЗЛ: Твір-опис приміщення (усний) на основі особистих вражень. ОР: Учень / учениця уміло виділяє іменники загальні і власні, конкретні й абстрактні, уміло використовує їх в усному й писемному мовленні; володіє</p>		

	<p>навичками складання творів-описів приміщення на основі особистих вражень. <i>ВНД:</i> Учень / учениця працює із науковою інформацією, виокремлює у текстах іменники загальні і власні, конкретні й абстрактні, уводить їх у власне мовлення; складає тексти про відвідування родиною (класом) музею (картинної галереї тощо), в які уводить описи приміщення.</p>		
34-35	<p><i>МЗЛ:</i> Велика буква та лапки у власних назвах <i>СЗЛ:</i> Ми працюємо і відпочиваємо. <i>МвнЗЛ:</i> Твір-опис приміщення (письмовий) на основі особистих вражень <i>ОР:</i> Учень / учениця правильно вживає у писемній формі велику букву та лапки у власних назвах; володіє навичками складання власних висловлень про працю і відпочинок родини з елементами описів . <i>ВНД:</i> Учень / учениця обґрунтовує написання великої букви та лапок у власних назвах; складає власні висловлення про працю й відпочинок родини з додержанням правил написання власних назв.</p>		
36-37	<p><i>МЗЛ:</i> Діагностувальна робота: письмовий переказ тексту-розповіді з елементами опису природи або приміщення. <i>СЗЛ:</i> Навчання як засіб самовдосконалення. <i>ОР:</i> Виявити рівень навчальних досягнень учнів. <i>ВНД:</i> Учень/учениця ознайомлюється із завданнями діагностувальної роботи, виконує в чорновому варіанті, редагує, оформляє роботу начисто .</p>		
38	<p><i>МЗЛ:</i> Аналіз діагностувальної роботи. Корекція знань, умінь і навичок. <i>СЗЛ:</i> Навчання як засіб самовдосконалення. Листопад завітав до мого міста/села <i>ОР:</i> Учень/учениця усвідомлено виявляє власні недоліки, складає план-таблицю усунення власних недоліків, підвищує власний рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми. <i>ВНД:</i> Учень/учениця ознайомлюється із результатами виконаної роботи, Складає план-таблицю усунення недоліків діагностувальної роботи, працює над виконанням спланованих завдань; складає тексти про листопад.</p>		
39	<p><i>МЗЛ:</i> Збірні іменники <i>СЗЛ:</i> Сучасна українська патріотична пісня <i>МвнЗЛ:</i> Види інформації: текстова, графічна, звукова, відео, <i>ОР:</i> Учень / учениця вирізняє збірні іменники, уміло уводить у самостійно складену інформацію. <i>ВНД:</i> Учень / учениця виконує вправи і завдання, спрямовані на засвоєння мовної теми; Складає різні види інформацій на тему «Сучасна українська патріотична пісня»</p>		
40-41	<p><i>МЗЛ:</i> Рід іменників. Іменники спільного роду. <i>СЗЛ:</i> Живописні полотна українських художників. П.М.Пимоненко – майстер відображення української природи, знавець побуту українського народу («Українська ніч», «Перед грозою», «Вечоріє», «Свати», «По воду») <i>ОР:</i> Учень/учениця правильно визначає рід іменників, уміло вживає їх у власному мовленні; правильно розуміє зміст художніх картин. <i>ВНД:</i> учень/учениця виконує вправи і завдання, спрямовані на удосконалення умінь і навичок з теми уроку; працює над читанням художніх картин, складає інформацію про видатного українського художника.</p>		
42-43	<p><i>МЗЛ:</i> Число іменників. Іменники, що мають форми тільки однини або тільки множини. <i>СЗЛ:</i> Живописні полотна українських художників. П.М.Пимоненко – майстер відображення української природи, знавець побуту українського народу («Українська ніч», «Перед грозою», «Вечоріє», «Свати», «По воду») <i>ОР:</i> Учень/учениця правильно визначає число іменників, уміло вживає їх у власному мовленні; правильно розуміє зміст художніх картин. <i>ВНД:</i> учень/учениця виконує вправи і завдання, спрямовані на</p>		

	удосконалення умінь і навичок з теми уроку; працює над читанням художніх картин, складає інформацію про видатного українського художника.		
44-45	<p><i>МЗЛ:</i> Відмінки іменників. Кличний відмінок</p> <p><i>СЗЛ:</i> Правила віртуального спілкування.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Джерела інформації.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця знає відмінки іменників, правильно визначає відмінки іменників у реченні, ставить іменники у потрібному відмінку; уміє користуватися джерелами інформації, виконує правила віртуального спілкування.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця правильно визначає відмінки іменників, ставить іменники в потрібному відмінку, правильно використовує в усному й писемному мовленні кличний відмінок, користується різноманітними джерелами з метою знаходження потрібної інформації, спілкується відповідно установлених правил.</p>		
46	<p><i>МЗЛ:</i> Особливості написання іменників у кличному відмінку</p> <p><i>СЗЛ:</i> Милосердя: що це таке.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Текст. Докладний переказ тексту.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця знає написання іменників у кличному відмінку; уміє докладно переказувати текст.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця працює з науковою інформацією, визначає важливе, редагує тексти; докладно переказує текст на тему милосердя.</p>		
47	<p><i>МЗЛ:</i> Відмінювання іменників, що мають форму лише множини</p> <p><i>СЗЛ:</i> Народний етикет</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Текст. Узагальнення та вилучення подробиць як способи стиснення тексту.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця уміє відмінювати іменники, що мають лише форму множини; уміло узагальнює та вилучає подробиці як спосіб стиснення тексту.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця працює над вправами і завданнями з теми «Відмінювання іменників, що мають форму лише множини»; опрацьовує тексти про народний етикет, узагальнює та вилучає подробиці задля стиснення тексту.</p>		
48-49	<p><i>МЗЛ:</i> Незмінювані іменники. Рід незмінюваних іменників</p> <p><i>СЗЛ:</i> Українська пісня за кордоном.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Достовірність/недостовірність інформації.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця знає рід незмінюваних іменників; уміє виокремити достовірну інформацію від недостовірної.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця визначає і ставить перед собою мету, правильно визначає рід незмінюваних іменників, редагує тексти, правильно вживає незмінювані іменники в усному й писемному мовленні; відшукує й оприлюднює достовірну інформацію про українську пісню за кордоном</p>		
50	<p><i>МЗЛ:</i> Написання й відмінювання чоловічих і жіночих прізвищ, імен по батькові</p> <p><i>СЗЛ:</i> Мій родовід</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Інформація: текстова, графічна, відео.</p> <p><i>ОР:</i> учень/учениця знає правопис і відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові; знає свій родовід; уміє скласти інформацію (текстову, графічну, відео) про свій родовід</p> <p><i>ВНД:</i> Учень/учениця виконує вправи і завдання з теми «Написання й відмінювання чоловічих і жіночих прізвищ, імен по батькові»; складає і презентує інформацію (текстову, графічну, відео) про свій родовід</p>		
51	<p><i>МЗЛ:</i> Повторення та узагальнення знань (вивченого) з першої частини теми «Іменник»</p> <p><i>СЗЛ:</i> Навчання як засіб самовдосконалення. Славені українці</p>		

	<p><i>ОР:</i> Критично виявляє свій рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень/учениця працює над усуненням прогалин в знаннях, уміннях, навичках з вивченої теми; складає інформацію (текстову, графічну, числову, звукову, відео) про славетних українців (одного на вибір).</p>		
52	<p><i>МЗЛ:</i> Діагностувальна робота № 3.</p> <p><i>СЗЛ:</i> Навчання як засіб самовдосконалення.</p> <p><i>ОР:</i> Виявити рівень навчальних досягнень учнів.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень/учениця ознайомлюється із завданнями діагностувальної роботи, виконує в чорновому варіанті, редагує, оформляє роботу начисто.</p>		
53	<p><i>МЗЛ:</i> : Аналіз діагностувальної роботи № 3. Корекція знань, умінь і навичок.</p> <p><i>СЗЛ:</i> Навчання як засіб самовдосконалення. Людина, яка для мене є взірцем.</p> <p><i>ОР:</i> Учень/учениця усвідомлено виявляє власні недоліки, складає свій план усунення власних недоліків, підвищує власний рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень/учениця ознайомлюється із результатами виконаної роботи, Складає власний план усунення недоліків діагностувальної роботи, працює над виконанням самостійно спланованих завдань; складає есе про людину, яка є взірцем.</p>		
54	<p><i>МЗЛ:</i> Поділ іменників на відміни й групи</p> <p><i>СЗЛ:</i> Сучасні технології й природа.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Побудова розповіді елементами роздуму.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця знає поділ іменників на відміни й групи; розуміє зміни у природі, спричинені людською діяльністю; висловлює припущення у процесі пояснення змін, спричинених людською діяльністю; аналізує тексти про розвиток технологій дискутує про вплив сучасних технологій на розмаїття світу природи тощо.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця визначає й обґрунтовує приналежність іменників до певної відміни; складає монологічні й діалогічні тексти з елементами висловлення власної точки зору на тему «Сучасні технології й природа».</p>		
55	<p><i>МЗЛ:</i> Відмінювання іменників I відміни</p> <p><i>СЗЛ:</i> Сутність інновацій і значення їх для людини та суспільства.</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Побудова розповіді з елементами роздуму.</p> <p><i>ОР:</i> Учень / учениця правильно відмінює іменники I відміни, аналізує мовлення за орфографічними характеристиками, виявляє й аналізує орфографічні помилки; розуміє сутність інновацій і значення їх для людини та суспільства, висловлює припущення у процесі пояснення змін, спричинених людською діяльністю; аналізує тексти про розвиток технологій дискутує про вплив сучасних технологій на розмаїття світу природи, значення їх для людини та суспільства.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця відмінює іменники I відміни, обґрунтовує правопис, редагує тексти; складає розповіді з елементами роздуму про сутність інновацій і значення їх для людини та суспільства.</p>		
56-57	<p><i>МЗЛ:</i> Відмінювання іменників II відміни. Особливості відмінювання іменників чоловічого роду в родовому відмінку. Букви –а (-я), -у (-ю) в закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни</p> <p><i>СЗЛ:</i> Яскраві сторінки нашої історії</p> <p><i>МвнЗЛ:</i> Есе.</p> <p><i>ОР:</i> правильно відмінює іменники II відміни, знає особливості відмінювання іменників чоловічого роду в родовому відмінку, засвоїв/засвоїла орфограму «Букви –а (-я), -у (-ю) в закінченнях іменників чоловічого роду другої відміни», аналізує мовлення за орфографічними характеристиками, виявляє й аналізує орфографічні помилки; уміє скласти оригінальне есе, у якому відображено яскравість сторінок історії нашого народу.</p> <p><i>ВНД:</i> Учень / учениця відмінює іменники II відміни, обґрунтовує правопис,</p>		

	редагує тексти; складає есе, у якому доводить яскравість сторінок історії нашого народу («У чому яскравість сторінок нашої історії», «Вони прославили нас на весь світ», «Ці імена вписані золотими літерами в історії України»).		
58	МЗЛ: Діагностувальна робота: есе. Говоріння /діалог СЗЛ: Навчання як засіб самовдосконалення. ОР: Виявити рівень навчальних досягнень учнів. ВНД: Учень/учениця ознайомлюється із завданнями діагностувальної роботи, виконує в чорновому варіанті,редагує, оформляє роботу начисто .		
59	МЗЛ: Відмінювання іменників III – IV відмін СЗЛ: Мати – найдорожча людина. ОР: Учень/учениця правильно відмінює іменники III - IV відмін, знає особливості відмінювання іменників III – IV відмін, уміло аналізує мовлення за орфографічними характеристиками, виявляє й аналізує орфографічні помилки; уміє скласти оригінальний твір про матір. ВНД: Учень/учениця відмінює іменники III – IV відмін, обгрунтовує правопис, редагує тексти; складає твір про матір.		
60	МЗЛ: Не з іменниками СЗЛ: І назвали місяць «груднем». МвнЗЛ: План тексту. Види плану ОР: Учень/учениця знає правопис не з іменниками, правильно застосовує знання на практиці; уміє скласти план (простий і складний) до тексту. ВНД: Учень/учениця виконує вправи і завдання з теми «Не з іменниками»; складає прості і складні плани до текстів про перший місяць зими.		
61	МЗЛ: Правопис складних іменників СЗЛ: Моя родина за здоровий спосіб життя МвнЗЛ: Жанри мовлення: допис у соцмережах. ОР: Учень / учениця знає правопис складних іменників, уміє складати дописи в соцмережах. ВНД: Учень /виконує читає наукову інформацію, виокремлює важливе, робить узагальнення, редагує тексти; складає й презентує дописи у соцмережах про здоровий спосіб життя своєї родини.		
62	МЗЛ: Морфологічний аналіз іменника. Повторення та узагальнення знань (вивченого) з другої частини теми «Іменник» СЗЛ: Навчання як засіб самовдосконалення, зимові свята в Україні. МвнЗЛ: Жанри мовлення: відповідь на уроці, структура відповіді. ОР: учень/учениця знає план морфологічного аналізу іменників, правильно його виконує; дає чітку відповідь на тему «Морфологічний аналіз іменника»; критично виявляє свій рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми. ВНД: Учень/учениця ознайомлюється із планом аналізу іменника і виконує його; будує усну відповідь на питання «За яким планом аналізується іменник?», презентує свою відповідь перед класом. Учень/учениця працює над усуненням прогалин в знаннях, уміннях, навичках з вивченої теми.		
63	МЗЛ: Діагностувальна робота № 4. СЗЛ: Навчання як засіб самовдосконалення. ОР: Виявити рівень навчальних досягнень учнів. ВНД: Учень/учениця ознайомлюється із завданнями діагностувальної роботи, виконує в чорновому варіанті, редагує, оформляє роботу начисто.		
64	МЗЛ: : Аналіз діагностувальної роботи № 4. Корекція знань,умінь і навичок. СЗЛ: Навчання як засіб самовдосконалення. ОР: Учень/учениця усвідомлено виявляє власні недоліки, складає свій план усунення власних недоліків, підвищуєвласний рівень знань, умінь, навичок з вивченої теми.		

<i>ВНД:</i> Учень/учениця ознайомлюється із результатами виконаної роботи, складає власний план усунення недоліків діагностувальної роботи, працює над виконанням самостійно спланованих завдань.		
---	--	--